

בדין ברי ושמה באיסורין, יוחסין ודשב"ע

א. תלמוד בבלי כתובות יב:

ר"ג אלים ליה בריא דאפילו בחד ספיקא נמי מכשר. להכי קאמר לעיל גבי היא אומרת משארסתני נאנסתי שנאמנת וכתובתה מאתים אף על פי דחזקת ממון מסייע לבעל וגם רצון הוי רוב מ"מ אזיל בתר חזקת האשה משום דאלים ליה טענת בריא דהיא אומרת משארסתני נאנסתי.

ז. תוספות הרא"ש כתובות יד.

השבתנו על המעוברת - פי' לדידן ניחא דאשה מזנה בודקת ומזנה ולא דמיא לשבויה אלא לדידך דלית לך הך סברא תינח מעוברת אבל מדברת אפילו לפי דבריך יש הפרש דלזו יש עדים ולזו אין עדים ואיכא מיגו אמר להם מדברת היינו שבויה וכמו ששבויה אין נאמנת לומר לא נבעלתי ה"נ מדברת כדמסיק לפי שאין אפטרופוס לעריות וכו'

ט. רא"ה שם

מיהו רבנן אליבא דנפשייהו סברי דאפילו מעוברת דוודאי נבעלה לא דמיא לשבויה, דמעוברת מן הסתם איכא למימר שנבעלה לדעתה, וכיון שכן, אומרת שלא נבעלה אלא מכשר לה, ואפילו במקום שכולן פסולין, דכיון דקיי"ל דהמכשיר בה מכשיר ברוב פסולין, לא שני לן בין רוב פסולין לכולן פסולין.

י. שולחן ערוך אבן העזר ד, כז

ארוסה שנתעברה והיא בבית אביה, אם היא אומרת שמהארוס נתעברה, אם הוא מודה או שאינו בפנינו, הולד כשר. והוי כנו ליו"ט. ואפי' אם הארוס אומר שאינו זוכר רק שאינו מכחישה (שם כה"ק). ואם אינו מודה, אלא מכחישה שאינו ממנו, הולד ממזר ודאי. ואם אינה בפנינו לשאול אותה, או שאומרת: איני יודעת ממי הוא, הוי ספק ממזר. והאשה אינה בחזקת זונה, אלא נאמנת לומר: לארוס נבעלתי, אפי' הוא מכחישה. והני מילי לעלמא, שאם נשאת לכהן לא תצא והולד ממנו כשר, אבל לארוס גופיה, אסורה, דהא שויה אנפשיה חתיכא דאיסורא.

יא. תלמוד בבלי כתובות כב:

ת"ר: שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת, שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה - הרי זו לא תנשא, ואם נשאת - לא תצא, רבי מנחם בר יוסי אומר: תצא. אמר רבי מנחם בר יוסי: אימתי אני אומר תצא? בזמן שבאו עדים ואח"כ נשאת, אבל נשאת ואח"כ באו עדים - לא תצא. מכדי תרי ותרי נינהו, הבא עליה באשם תלוי קאי! א"ר ששת: כגון שנשאת לאחד מעדיה. היא גופה באשם תלוי קיימא! באומרת ברי לי.

יב. תלמוד בבלי כתובות עה - עו

מתני'. היו בה מומין ועודה בבית אביה - האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה היו בה מומין הללו, ונסתחפה שדהו, נכנסה לרשות הבעל - הבעל צריך להביא ראיה שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו, והיה מקחו מקח טעות, דברי ר"מ וכו' גמ' וכו' רב אשי אמר: רישא מנה לאבא בידך, וסיפא מנה לי בידך.

גמ'. אתמר: מנה לי בידך, והלה אומר איני יודע, רב יהודה ורב הונא אמרי: חייב, ורב נחמן ורבי יוחנן אמרי: פטור. רב הונא ורב יהודה אמרי חייב, ברי ושמה - ברי עדיף; רב נחמן ורבי יוחנן אמרי פטור, אוקי ממונא בחזקת מריה. א"ל אביי לרב יוסף: הא דרב הונא ורב יהודה - דשמואל היא; דתנן: היתה מעוברת, ואמרו לה מה טיבו של עובר זה? מאיש פלוני וכהן הוא, רבן גמליאל ורבי אליעזר אומרים: נאמנת, ואמר רב יהודה אמר שמואל: הלכה כרבן גמליאל, ואמר ליה רב שמואל בר יהודה לרב יהודה: שינא! אמרת לן משמיה דשמואל: הלכה כרבן גמליאל אף בראשונה; מאי אף בראשונה? אף על גב דאיכא למימר אוקי ממונא בחזקת מריה, אמר רבן גמליאל ברי עדיף.

ב. תלמוד בבלי כתובות יד.

אלא אמר רבא, דרבן גמליאל אדרבן גמליאל לא קשיא: התם ברי, הכא שמא, דר' יהושע אדר' יהושע נמי לא קשיא: התם חד ספיקא, הכא תרי ספיקי; הלכך לרבן גמליאל, אלים ליה ברי - דאפילו בחד ספיקא נמי מכשיר, וקיל ליה שמא - דאפילו בספק ספיקא נמי פסיל וכו'

ג. רש"י שם

הכא - גבי אלמנת עיסה כי היכי דלדידן מספקא לן לדידה נמי מספקא לה וליכא למימר בה ברי ושמה ברי עדיף.

ד. תלמוד בבלי כתובות יג:

ותיפוק ליה דהתם רוב פסולין אצלה, והכא רוב כשרין אצלה! מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי, דאמר רבי יהושע בן לוי: לדברי המכשיר - מכשיר אפילו ברוב פסולין, לדברי הפוסל - פוסל אפילו ברוב כשרים. א"ר יוחנן: לדברי המכשיר בה - מכשיר בבתה, לדברי הפוסל בה - פוסל בבתה; ורבי אלעזר אומר: לדברי המכשיר בה - פוסל בבתה. אמר רבה: מ"ט דר"א? בשלמא איהי אית לה חזקה דכשרות, בתה לית לה חזקה דכשרות.

ה. רש"י שם

מכשיר אפי' ברוב פסולים - דאמרינן אוקמה אחזקה וכו'. אית לה חזקה דכשרות - וי"ל אשה זו בחזקת כשרות עומדת ומספק אתה בא לפוסלה אל תפסילנה מספק.

ו. חדושי הריטב"א שם

איש פלוני וכהן הוא. כלומר שאותו פלוני כהן הוא דהכא ליכא עובר, ודכוותה מתפרשא סיפא נמי, והא דאמר ר"ג נאמנת היינו שנאמנת שנבעלה לכשר להכשיר גופה ולהכשיר עוברת, אבל אינה נאמנת שהוא אותו פלוני לא לכהונה אפילו לתרומה ולא לירושה, דהא לית לה שום חזקה להאמינה וכולה הימנותא דידיה לר"ג משום חזקה דגופא היא.

והא דאמר דנאמן לאוסרה עליו היינו במכחישתו ואומרת שבתולה היתה או בשותקת אבל אם אמרה אמת שפתחה פתוח ונאנסה תחתיו. באשת ישראל נאמנת ומותרת לו מפני שהיא טוענת טענת ברי והוא טוען טענת שמא שאינו יודע אם באונס אם ברצון וברי ושמא ברי עדיף מצאתי כתוב זה בשם ה"ר יונה ז"ל וטעו תלמידיו לכותבו בשמו כי לא אמרה מעולם דכיון דליכא אלא חד ספיקא אזלינן לחומרא ובדיבורה לא מהימנא וכו' ואין לומר הא דלא אמרינן ברי ושמא ברי עדיף היינו כנגד חזקה לאפוקי ממונא מחזקתיה אבל היכא דליכא חזקה לא גרע כח הברי אלא אדרבה יש חזקה עם הברי דאוקי איתתא בחזקת היתר וצדקת ונאנסה ואמרינן ברי עדיף. ולא היא דאיכא הכא כנגד הברי רוב דרצון דאונס לא שכיח ויש קול לאונס ורובא עדיף מחזקה הילכך לא סמכינן אברי דידה ואסורה. ומיהו נראה לי לקיים דבריהם מההיא דהיתה מעוברת לקמן (דף יג א) דאלים ליה לרשב"ג ברי ומכשיר העובר ואף על גב דלית ליה חזקת כשרות ואפילו ברוב פסולין וכן בההיא דמשאירסתני נאנסתי אף על גב דחזקת ממון מסייעא לרוב דרצון אפי"ה אלים ליה ברי ומיהמנא:

יח. תלמוד בבלי כתובות יג:

מיתיבי: זו עדות שהאשה כשרה לה, ורבי יהושע אומר: אינה נאמנת; אמר להם ר"י: אי אתם מודים, בשבויה שנשבתית ויש לה עדים שנשבתית, והיא אומרת טהורה אני - שאינה נאמנת? אמרו לו: אבל; ומה הפרש יש בין זו לזו! לזו יש עדים, ולזו אין לה עדים; אמר להם: אף לזו יש עדים, שהרי כריסה בין שיניה! אמרו לו: רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם, אמר להן: אין אפוטרופוס לעריות; בד"א - בעדות אשה בגופה, אבל עדות אשה בבתה - דברי הכל הולד שתוקי.

יט. חדושי הרשב"א כתובות ט.

והא דר' אלעזר דאסר באשת כהן ואי נמי בקטנה בת ישראל דוקא במכחשת וטוענת בתולה שלימה נבעלתי א"נ בשותקת דאיהו בריא, אבל במודה וטוענת שנאנסה קודם שנתאנסה א"נ באומרת מוכת עץ אני נאמנת, דהא קיי"ל כר"ג ור' אליעזר דאמרי הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שדהו והוא אומר לא כי אלא [עד שלא] (מש) ארסתין והיה מקחי מקח טעות נאמנת כדאיתא במתני', וכן בטוענת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את, וטעמא דמילתא משום דהתם שניהם מודים שלא נמצאו לה בתולים אלא שהיא אומרת משארסתני והוא טוען בשמא קודם שארסתין והוא לא איהי בריא ואיהו ספק, ובריא עם חזקת כשרות דגופא עדיף משמא דידיה, אבל במכחשת כי הכא דהוה ליה בריא ובריא איהו מהימן וכדאמרינן לקמן בריש פ' האשה שנתאלמנה (ט"ז א') דלא אמר ר"ג אלא בבריא ושמא אבל בריא ובריא לא קאמר,

והא דאמרינן בירוש' גבי מתני' דהיא אומרת מוכת עץ אני נאמנת הדא דתימא שלא להפסידה מכתובתה אבל לקיימה אינו רשאי, ודאי משמע דפליגא אגמרא דילן וכדכתבינן לעיל, אע"פ שראיתי לגדולי המורים שאמרו דאפי' בטוענת קודם שארסתני נאנסתי אי נמי מוכת עץ אני אינה נאמנת אלא שלא להפסידה מכתובתה אבל לקיימה אינו רשאי משום דספק סוטה כדאיתא בירושלמי דלעיל דאמרו גבי הנושא את האשה דאינה נאמנת לקיימה משום ספק סוטה ואפי' בטוענת מוכת עץ, ואינו נראה דאם איתא אונס בישראל דשרי היכי משכחת לה והיכי דרשי' להו (ג' ב') דדילמא אמרה שנאנסה ואינה

אלא ה"פ רישא בשאין האב טוען בריא דסתמא דמילתא הכי הוא דאין האב יודע מתי נולדו מומין שבסתר שבבתו וכיון שכן שמא ושמא הוא, ועד כאן לא קאמר ר"ג אלא בבריא ושמא אבל בשמא ושמא לא אמר ואף על גב דהיא טוענת בריא כיון דכתובתה דאביה כמנה לאבא בידך הוא ובריא דידה לא מהני לאב, ודכוותה בפרק יש נוחלין (קלה:): גבי זה אחי אינו נאמן ונוטל עמו בחלקו ואוקימנא לר' יהודה דאמר בריא ושמא בריא עדיף דשאני הכא דכמנה לאחר בידך הוא דמי, אבל סיפא דכתובה דידה הוה ליה מנה לי בידך ובריא ושמא הוא.

יד. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק טו

יא. פנויה שנתעברה מזנות אמרו לה מהו העובר הזה או הילוד הזה אם אמרה בן כשר הוא ולישראל נבעלתי הרי זו נאמנת והבן כשר, ואף ע"פ שרוב העיר שזנתה בה פסולים.
יב. ואם לא נבדקה אמו עד שמתה או שהיתה חרשת או אלמת או שוטה או שאמרה לפלוני הממזר נבעלתי או לפלוני הנתין אפילו אותו פלוני מודה שהוא ממנו הרי זה הילוד ספק ממזר, כשם שזינתה עם זה שהודה לה כך זינתה עם אחר וזה הוא הנקרא שתוקי שמכיר את אמו ואינו מכיר את אביו ודאי.

טו. מגיד משנה שם

ומ"ש רבינו שאפילו היא אומרת לפלוני הממזר נבעלתי הוא מפני שאין האשה נאמנת בפסול אלא האב בלבד כמו שיתבאר ואף על פי שנאמנת להכשיר והיה נראה שכ"ש לפסול לא היא דלהכשיר דבר תורה אין אנו צריכין לה דהא מדינא לא הוי אלא ספק ממזר וספק ממזר מן התורה מותר גמור לבא בקהל אלא דרבנן גזרו עליהן והאמינוה בשל דבריהם אבל לפסול כיון דמדאורייתא מותר לבא בקהל ואסור בממזרת ודאית ואם היו מאמינים אותה ומתירין אותו בממזרת ודאית היו מקילין בשל תורה ולא נתנה תורה נאמנות אלא לבא ואפילו לאב נחלקו חכמים אלא דקיימא לן כרבי יהודה דאמר יכיר יכירנו לאחרים וכמו שיתבאר בסמוך כנ"ל טעם הענין.

טז. שו"ת הריב"ש סימן מא

אמנם בתביעת סרח עם שמעון לא הודעתני טענתיהו במאי וכו' ואם היא תובעת משמעון שהולד הוא שלו ושיטפל בו לפי שחייב אדם לזון את בניו כשהן קטנים דהיינו עד בני שש כדאיתא (בשלהי פרק אף על פי סה:): גם בזה אין ממש בדברי'. ואפי' אם נודע שבא עליה שמעון והיא טוענת ברי שהיא מעוברת ממנו כיון שאין שמעון מודה לה בזה הרי אפשר שנתעבר' מאחר. דכי היכא דמפקרא נפשה לגבי שמעון מפקרא נפשה לגבי אחריני, כדאמרינן (יבמות סט:): בחד לישנא גבי ארוסה שעברה. אף על גב דהתם לארוס היתרא ולאחרים אסורה כ"ש הכא שהאסו' שוה לכל. וא"כ אף על פי שהיא טוענת ברי ושמעון שמא הא קיי"ל (כתובות יב:): דמנה לי בידך והלה אומר אני יודע פטור דחזקה דממונא עדיף. ואף על פי שהיא נאמנת להכשיר הולד אינה נאמנת להוציא ממון מחזקת שמעון. א"צ לומר בנדון זה ששמעון מכחיש אותה ואומר שמעולם לא בא עליה, שא"כ כל הזונות שתתעברנה תאמרנה שהם מעוברות מגדולי הארץ. ועוד דאפילו באשתו העומדת תחתיו ומשמשתו וילדה לו האמינה תורה לאב לומר זה אינו בני וממזר הוא. דקיי"ל כר"י דאמר נאמן אדם לומר זה בני בכורי, ואפילו אמר כן על תינוק בין הבנים, כדאפסיקא הלכתא כותיה (בפ' יש נוחלין קכז:): וכו' וכיון שכן שמעון נאמן בטענתו ואין מזקינן אותו לשבוע' היסת שהתורה האמינתו.

אלא רוצה ואין אונס ורצון אלא אחר כוונת הלב, ולא גרע פתח פתוח ממי שראינוה שנבעלה וצוחה ואמרה אנוסה אני דנאמנת והרי היא כחתיכה ספק חלב ספק שומן דעד אחד נאמן עליה, ואף על פי שזו עדות אשה בגופה הא אמרי' דנאמנת כדאיתא בברייתא לקמן (י"ג ב') זו היא עדות שהאשה כשירה לה כלומר לעצמה.

כ. רמב"ם הלכות סנהדרין פרק טז הלכה ו

אינו צריך שני עדים למלקות אלא בשעת מעשה אבל האיסור עצמו בעד אחד יוחזק, כיצד אמר עד אחד חלב כליות הוא זה, כלאי הכרם הם פירות אלו, גרושה או זונה אשה זו, ואכל או בעל בעדים אחר שהתרה בו, הרי זה לוקה אף על פי שעיקר האיסור בעד אחד, במה דברים אמורים שלא הכחיש העד בעת שקבע האיסור, אבל אם אמר אינו חלב זה, וזו אינה גרושה, ואכל או בעל אחר שהכחיש, אינו לוקה עד שיקבעו האיסור שני עדים.

כא. תוספות רי"ד קידושין טו.

איבעי' להו אשתו זינתה בעד א' מהו אביי אמר היא היא כלומר דבהא נמי עד א' נאמן כשאינו מכחישו כשאר האסורין רבא אמר הוה דבר שבערוה ואין דבר שבערוה פחות משנים ומיהו מודה רבא במאמינו בשנים או במודה לדבריו שהיא אסירה וכדדחי' לקמן אי מהימן לך כבי תרי זיל אפקה ודוקא לאוסרה עליו בבא לצאת ידי שמים אבל אינה מפסדת כתובתה בהכי דלאו כל כמיניה לאפסדה כתובתה ולעולם אינה מפסדת כתובתה אלא בעידי זנות או בעידי דבר מכוער שאמרו בפ' כיצד א"נ בעוברת על ד"מ ויהודית דבהני מפסדי כתובתה בהתראה כשרצה לגרשה אבל אין ב"ד מוציאין ממנו לעולם בעל כרחו אלא בעידי זנות ממש ואפי' אין לה בנים וכדאמרי' ביבמות בהל' הנתען וכו' וב"ד בעדי' הוא דמפקי. ובמעיד על אשה שנשבת או שהיא גרושה וחלוצה לפסולה מן הכהונה כדבר שבערוה הוא כדמוכחא שמעתין והלכתא כרבא:

כב. תשובות מיימוניות נשים סימן ג

אשר שאלת על ראובן ששלח לקדש לו את לאה, וכאשר בא שמה הושיב שמעון השליח חשובי הקהל כמו שרגילים לעשות והראה להן ההרשאה שמינהו ראובן לקדש לו את לאה ובררו עדים לקדשה לראובן בפניהם, ובעת הקידושין כשהיה לו לומר הרי את מקודשת לראובן, אומרים העדים ששמעו שאמר הרי את מקודשת לי, ואמרו לו העדים למה לא אמרת לראובן, ונשבע השליח כסבור הייתי שאמרת לראובן ולא נתכוונתי כי אם לקדשה לראובן, ואף כי יש לי אשה אחרת ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת לישא אשה אחרת על אשתי, ואם אמרתי לי לא נעשה אלא מחמת דחיפת הבחורים. והלך מיד וחזר שנית וקדשה לראובן. ושאלת אם צריכה גט מן השליח אם יש ממש בקידושי השליח שקדשה לעצמו. נ"ל דאינה צריכה גט מן השליח דקיימא לן (נזיר ל'): הקדש טעות אינו הקדש והמתכוין לומר תרומה ואמר מעשר מעשר ואמר תרומה עולה ואמר שלמים שלמים ואמר עולה לא אמר כלום והוי חולין גמורין, ומהימן לומר שכן היה בדעתו להוציא בפיו וטעה והוציא בענין אחר, ואפילו איניש אחרינא סמיך עליה ומצי שחיט הבהמה בחוץ ולהאכיל התרומה לזרים, ועד אחד נאמן באיסורא היכא דלא איתחזק איסורא, ואף על גב דאיתחזק לן ביה איסורא, כל כמה דלא אמר, דאטעיה לדיבוריה, הא לא מיקרי איתחזק איסורא אלא היכא דאף לדברי העד הבא להתיר האיסור מכאן ולהבא מודה הוא דמעיקרא אסור היה, כגון ההיא דריש פ"ק דגיטין (ב ב) גבי בפני נכתב ובפ"נ דאיתחזק איסורא דאשת איש אף לדברי השליח וכו'.

כג. שולחן ערוך יורה דעה קכז, ג

וכל דבר שלא איתחזק לא להיתר ולא לאיסור, עד אחד נאמן עליו אפילו לאסור (אשירי פרק הניזקין ומרדכי פ' האשה רבה). וכל היכא דאיתחזק דבר באיסור, כגון טבל או חתיכת בצר שאינה מנוקרת, אין העד נאמן עליו להתירו אלא א"כ בידו לתקנו (ג"ז ס). ואם היו בכאן ב' חתיכות, אחת של איסור ואחת של היתר, נאמן העד לומר: זה היתר וזה איסור (ה"ר"ן ס).

כד. תלמוד בבלי קידושין סג.

מתני'. קדשתי את בתי ואיני יודע למי קידשתי, ובא אחד ואמר אני קידשתי - נאמן וכו'. גמ'. אמר רב: נאמן ליתן גט ואין נאמן לכנוס: נאמן ליתן גט, אין אדם חוטא ולא לו; ואין נאמן לכנוס, אימא יצרו תוקפו. רב אסי אמר: אף נאמן לכנוס.

כה. ר"ן (על הרי"ף) קידושין כז.

ורב אסי אמר אף נאמן לכנוס דלא חציף למימר גבי האב שקבל הקדושין אני הוא דמירתת דלמא מכחיש ליה ואמר ידענא דלאו את יהבת לה קדושין ואף על פי שאין דבר שבערוה פחות משנים ועד אחד דמהימן לומר מת בעליך היינו טעמא משום דאיהי דייקא ומינסבא ומתוך חומר שהחמרת עליה בסופה והכא ליתיה להאי טעמא התם הוא להוציאה מחזקתה אבל זה שמעמידה בחזקתה אלא שאומר שנתקדשה לו נאמן:

כו. תלמוד בבלי גיטין ב.

ולרבה, דאמר לפי שאין בקיאיין לשמה, ליבעי תרי, מידי דהוה אכל עדיות שבתורה! עד אחד נאמן באיסורין. אימור דאמרינן עד אחד נאמן באיסורין, כגון חתיכה ספק של חלב ספק של שומן, דלא איתחזק איסורא, אבל הכא דאיתחזק איסורא דאשת איש הוי דבר שבערוה, ואין דבר שבערוה פחות משנים! רוב בקיאיין הן.

כז. תוספות שם

עד אחד נאמן באיסורין - פי' הקונטרס שהרי האמינה תורה כל אחד ואחד על הפרשת תרומה ושחיטה וניקור הגיד וחלב ולא היה לו להזכיר הפרשת תרומה ושחיטה דבהנהו נאמן אף על גב דאיתחזק איסורא משום דבידו לתקנם כמו שפ"ה בסמוך והכי אמר בהאשה רבה (יבמות דף פח). ושחיטה אף על גב דהשתא אין בידו לתקנו מעיקרא היה בידו לשחוט דאם לא כן אמאי מהימן כיון דאיתחזק איסורא דלא מצינו בשום מקום שיצטרך בגדול אחד עומד על גביו ומעשים בכל יום דמהימן אף על גב דלא שייך רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן כגון שנחתך כל הראש ואין בית השחיטה ניכר ומה שאנו סומכין על הנשים בשחיטה אף על פי שאין יודעות הלכות שחיטה כיון שבידה ללמוד לשחוט או להשכיר אחרים שישחטו לה כבידה דמי וא"ת ומנא לן דעד אחד נאמן באיסורין וי"ל דילפינן מנדה דדרשינן בפרק המדיר (כתובות דף עב). וספרה לה לעצמה וא"ת אם כן אפילו איתחזק איסורא וי"ל דאינה בחזקת שתהא רואה כל שעה וכשעברו שבעה טהורה ממילא ולא איתחזק איסורא וגם בידה לטבול.

כח. חדושי הרמב"ן שם

ובתוספות מפרשים דהתם בידה לתקן שתספור ותטבול ואף על פי שאין בידה לתקן עכשיו אם לא שלמו ימי טומאתה מ"מ יכולה היא להמתין ולספור ולטבול, וכל שבידו לתקן עד אחד נאמן אף על גב דאיתחזק איסורא כדאיתא בפ"י האשה רבה, וכבר פירשתי יותר מזה בפ"ק דשחיטת חולין.

כט. רא"ש גיטין פרק ה סימן ח

א כל דבר שהוא ספק ולא איתחזק לא איסור ולא היתר עד אחד נאמן לומר שהוא מותר כדמוכח בפרק האשה רבה (דף פח א) גבי חתיכה ספק חלב ספק שומן דנאמן לומר שהוא שומן וכ"ש אם הוא אומר חלב הוא שנאמן כיון דלא איתחזק לא איסור ולא היתר: ב היכא דאיתחזק היתרא ואמר עד אחד איסור הוא אינו נאמן כדמוכח בפרק הניזקין (דף נד ב) טהרות שעשיתי עמך ביום פלוני נטמאו אינו נאמן משום דאיתחזק היתרא: ג היכא דאיתחזק איסורא ועד אחד אמר היתר הוא אינו נאמן כדאיתא בפרק האשה רבה (דף פח א) גבי הקדש טבל וקונמות דנאמנין הבעלים משום דבידו לתקן הא אחר דלאו בידו לא: ד כל אדם נאמן על שלו אפי' איתחזק איסורא כדאמר גבי טבל הקדש וקונמות הואיל ובידו לתקנו ולפדותו:

ל. תלמוד בבלי כתובות עה - עו

מתני'. היו בה מומין ועודה בבית אביה - האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה היו בה מומין הללו, ונסתחפה שדהו, נכנסה לרשות הבעל - הבעל צריך להביא ראיה שעד שלא נתארסה היו בה מומין אלו, והיה מקחו מקח טעות, דברי ר"מ וכו' גמ' וכו' מיתיבי: מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות, מצד אחד - כשרה, משני צדדין - טריפה; נמצא עליה קורט דם - בידוע שהוא לפני שחיטה, לא נמצא עליה קורט דם - בידוע שהוא לאחר שחיטה; הוגלד פי המכה - בידוע ששלשה ימים קודם שחיטה, לא הוגלד פי המכה - המוציא מחבירו עליו הראיה, ואי יהיב טבח דמי - בעי לאיתויי ראיה ומפיק, ואמאי? בעל בהמה לייתי ראיה ונוקים! בדלא יהיב טבחא דמי. מאי פסקא? אלא כי אתא רמי בר יחזקאל אמר: לא תצייתינהו להני כללי דכילל יהודה אחי משמיה דשמואל, הכי אמר שמואל: כל שנולד ספק ברשותו - עליו הראיה, ותנא תונא כלה. מיתיבי: מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות כו', ואי דלא יהיב טבח דמי - בעל בהמה בעי לאיתויי ראיה ומפיק ואמאי? ספיקא ברשות טבח איתיליד! דיהיב טבח דמי. ומאי פסקא? סתמא דמילתא, כמה דלא יהיב איניש זווי - לא יהיב איניש חיותא.

לא. שולחן ערוך יורה דעה קפו, ו

נאמנת אשה לומר: מכה יש לי באותו מקום שהדם יוצא ממנה. (וכן אם אומרתי: צרי לי שאין דם זה בא מן המקור, נאמנת וטהורה.) (מהרי"ו סימן כ"ה).

לב. תלמוד בבלי בבא בתרא כד.

אמר אביי, אף אנן נמי תנינא: דם שנמצא בפרוזדור - ספיקו טמא, שחזקתו מן המקור; ואף על גב דאיכא עלייה דמקרבא! א"ל רבא: רוב ומצוי קא אמרת? רוב ומצוי ליכא למאן דאמר.

לג. רש"י שם

רוב ומצוי - דמיו רבים יותר משל עלייה ועוד שהן תדירין לזוב משם ודמי העלייה אין תדירין לצאת בהא ליכא מאן דפליג על רבי חנינא.